

Από την αφάνεια στη δημοσιότητα: Επανερμηνεύοντας την Ηλικία και την Οικειότητα στον Κινηματογράφο

Συγγραφέας: Κική Καλλής - The Learning Edge Ventures Ltd.

Για δεκαετίες, η βιομηχανία του κινηματογράφου και της τηλεόρασης υποστήριζε μια σιωπηλή, αλλά ισχυρή μορφή προκατάληψης. Ενώ οι συζητήσεις γύρω από την πολυμορφία, την ισότητα και την ένταξη (DEI) έχουν δικαίως αποκτήσει εξέχουσα σημασία, τα στερεότυπα που βασίζονται στην ηλικία - ιδιαίτερα γύρω από τον έρωτα και τη σεξουαλικότητα - έχουν συχνά παραμείνει ανεπίλυτα. Οι χαρακτήρες άνω των 60 ετών παραδοσιακά αποσεξουαλικοποιούνται, παρουσιάζονται ως καρικατούρες ή παραμένουν εντελώς άορατοι, δημιουργώντας μια αποσύνδεση μεταξύ των απεικονίσεων στην οθόνη και της πραγματικότητας της ανθρώπινης εμπειρίας.

Αυτό, ωστόσο, έχει αρχίσει να αλλάζει. Ακριβώς όπως οι οργανισμοί αναγνωρίζουν πλέον ότι ένα ποικιλόμορφο εργατικό δυναμικό είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία, η κινηματογραφική βιομηχανία μαθαίνει σιγά σιγά ότι οι αυθεντικές ιστορίες απαιτούν την εκπροσώπηση όλων των πτυχών της ζωής, σε κάθε ηλικία.

Η πρόκληση: Ξεπερνώντας τα βαθιά ριζωμένα στερεότυπα

Ιστορικά, η απεικόνιση στην οθόνη της οικειότητας στην τρίτη ηλικία ήταν γεμάτη προκλήσεις, που συχνά εκδηλώνονται με διάφορες περιοριστικές και αρνητικές μορφές:

- **Υποτιμητικά σχόλια και αστεία:** Η φιγούρα του «βρώμικου γέροντα» ή της «cougar» έχει χρησιμοποιηθεί για πολλά χρόνια για εύκολα γέλια, μειώνοντας την επιθυμία των ηλικιωμένων σε ένα αστείο.
- **Στερεοτυπία:** Ένα συνηθισμένο στερεότυπο στην τηλεόραση/τις ταινίες είναι ότι τα ηλικιωμένα άτομα είναι τεχνολογικά ανίκανα, αδιάφορα για νέες εμπειρίες ή εύθραυστα, υποθέσεις που επεκτείνονται και στην ερωτική και σεξουαλική τους ζωή.
- **Μικροεπιθέσεις:** Σχόλια όπως: "Είσαι ακόμα τόσο δραστήρια για την ηλικία σου!" φέρουν μια σιωπηρή προκατάληψη, υποδηλώνοντας ότι η ζωτικότητα και η επιθυμία αποτελούν εξαιρέσεις στον κανόνα στην τρίτη ηλικία.
- **Αποκλεισμός από ευκαιρίες:** Οι ηλικιωμένοι χαρακτήρες σπάνια θεωρούνται βιώσιμοι πρωταγωνιστές για mainstream ερωτικές ιστορίες.

Αυτές οι απεικονίσεις έχουν συμβάλει σε ένα τοξικό πολιτισμικό περιβάλλον όπου η φυσική ανθρώπινη ανάγκη για οικειότητα αντιμετωπίζεται ως ταμπού μετά από μια ορισμένη ηλικία.

Προτεινόμενοι τρόποι προώθησης μιας νέας αφήγησης

Ακριβώς όπως δεν υπάρχει μια προσέγγιση "ένος μεγέθους για όλους" για την ποικιλομορφία, την ισότητα και τη συμπερίληψη στον εργασιακό χώρο, δεν υπάρχει ένας μόνο τρόπος για να αφηγηθούμε ιστορίες για την οικειότητα στην τρίτη ηλικία. Ωστόσο, ορισμένες πρόσφατες

παραγωγές λειτούργησαν ως ισχυρές "ιστορίες επιτυχίας" αμφισβητώντας τις παλιές αφηγήσεις και αποδεικνύοντας ότι υπάρχει κοινό για αυτές τις ιστορίες.

Ιστορία επιτυχίας: Frankie and Grace

Καμία σειρά δεν έχει κάνει περισσότερα για την ομαλοποίηση της σεξουαλικότητας των ηλικιωμένων από το Frankie and Grace. Χρησιμεύει ως μια ισχυρή μελέτη περίπτωσης για τη χρήση της αφήγησης ιστοριών για την αλλαγή των αντιλήψεων. Η σειρά πετυχαίνει με τα εξής:

- **Ανακαλύπτοντας την αληθινή ταυτότητα:** Ολόκληρη η υπόθεση της σειράς εγκαινιάζεται από τη σοκαριστική αποκάλυψη ότι οι σύζυγοι της Frankie και της Grace, ο Robert και ο Sol, είναι ένα κρυφό γκέι ζευγάρι και επιτέλους αποκαλύπτονται στα 70 τους. Αυτή η ιστορία εξερευνά δυναμικά το θέμα της ανακάλυψης και της υιοθέτησης της πραγματικής σεξουαλικής ταυτότητας κάποιου σε προχωρημένη ηλικία, προσθέτοντας μια κρίσιμη LGBTQ+ διάσταση στη συζήτηση για τη σεξουαλικότητα των ηλικιωμένων.
- **Αντιμέτωπιση της φυσικής πραγματικότητας:** Η σειρά αντιμετωπίζει άμεσα και με χιούμορ θέματα όπως η κολπική ξηρότητα και η στυτική δυσλειτουργία, θεμελιώνοντας τις ιστορίες της σε αυθεντικές εμπειρίες.
- **Εξερευνά τη συναισθηματική πολυπλοκότητα:** Η σειρά κινείται πέρα από τη σωματική πράξη για να εξερευνήσει τη μοναξιά, την ευαλωτότητα και τη χαρά της εύρεσης νέων συντρόφων στα 70.
- **Δημιουργία σχετιζόμενων προϊόντων:** Η εφεύρεση από τον Frankie ενός εργονομικού δονητή για γυναίκες με αρθρίτιδα είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα εντοπισμού και εξυπηρέτησης των αναγκών μιας συγκεκριμένης δημογραφικής ομάδας, όπως θα έκανε μια επιχείρηση.

Άλλες ιστορίες επιτυχίας:

- **Something's Gotta Give (2003):** Μια πρώιμη επιτυχία που απέδειξε ότι μια mainstream ρομαντική κωμωδία με επίκεντρο χαρακτήρες στα 50 και 60 τους μπορεί να γίνει μεγάλη εμπορική επιτυχία, ικανοποιώντας το κοινό που μπορεί να ταυτιστεί με τις εμπειρίες των χαρακτήρων.
- **Shrinking (2023 -):** Ενσωματώνοντας τα πολύπλοκα θέματα της συναισθηματικής ευπάθειας, της οικειότητας και της χρόνιας ασθένειας (ένας από τους πρωταγωνιστές διαγιγνώσκεται με τη νόσο του Πάρκινσον, συνδέοντας την οικειότητα άμεσα με τις πραγματικές προκλήσεις υγείας που αντιμετωπίζουν πολλοί ηλικιωμένοι), αυτή η σειρά αντιμετωπίζει τη ρομαντική ζωή των ηλικιωμένων χαρακτήρων της ως ζωτικό, συναρπαστικό και συναισθηματικά πλούσιο μέρος της συνολικής αφήγησης, αποδεικνύοντας ότι οι ιστορίες για τη γήρανση μπορούν να είναι εξίσου δυναμικές και ελκυστικές με οποιαδήποτε άλλη.

Μέτρηση του αντίκτυπου: Τα οφέλη της συμπεριληπτικής αφήγησης

Τα οφέλη αυτών των πιο περιεκτικών και αυθεντικών απεικονίσεων είναι σαφή και αντιστοιχούν στενά στα πλεονεκτήματα της ΔΕΑ σε οποιοδήποτε περιβάλλον.

- **Βελτιωμένη ικανοποίηση και αφοσίωση του κοινού:** Όταν το κοινό βλέπει τον εαυτό του και τις εμπειρίες της ζωής του να αντικατοπτρίζονται αυθεντικά στην οθόνη, δημιουργείται ισχυρότερη σύνδεση και αφοσίωση στο περιεχόμενο.
- **Ενισχύει τη φήμη του κλάδου:** Ξεπερνώντας τα ξεπερασμένα στερεότυπα, τα στούντιο και οι δημιουργοί τοποθετούνται ως πιο κοινωνικά υπεύθυνοι και εναρμονισμένοι με το σύγχρονο κοινό.
- **Ενισχύει μια κουλτούρα αποδοχής:** Αυτές οι ιστορίες συμβάλλουν στην ομαλοποίηση της ιδέας ότι η επιθυμία, η αγάπη και η οικειότητα είναι δια βίου επιδιώξεις, καλλιεργώντας μια κουλτούρα ανοιχτότητας και ενσυναίσθησης τόσο εντός όσο και εκτός οθόνης.

Συμπέρασμα

Η εισαγωγή νέων προοπτικών μπορεί να αποτελέσει πρόκληση, ιδίως όταν αντιμετωπίζετε αντίσταση δεκαετιών στην αλλαγή. Ωστόσο, η συνέχιση της αφήγησης διαφορετικών, δίκαιων και χωρίς αποκλεισμούς ιστοριών για όλα τα στάδια της ζωής δεν είναι προαιρετική- είναι απαραίτητη για ένα υγιές και αντιπροσωπευτικό τοπίο των μέσων ενημέρωσης. Με την ανάδειξη πολυεπίπεδων απεικονίσεων και το *cham rioning* δημιουργών που αφηγούνται αυτές τις ιστορίες, η κινηματογραφική βιομηχανία μπορεί να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ των ξεπερασμένων παραδοχών και της πλήρους, ζωντανής πραγματικότητας της ζωής μετά τα 60.